

SKIVOR

Jehan Alain: *Complete Works for Organ*

Lars Notto Birkeland spelar på Goll-orgeln i Fagerborg kirke, Oslo. Simax PSC1314 2CD www.simax.no

Det är i år hundra år sedan Jehan Alain föddes och det firar norska skivbolaget Simax med att ge ut hans samtliga orgelverk på två välfyllda CD-skivor.

Lars Notto Birkelands spel är ytterst genomlyst och ansluter, åtminstone i mina öron, till den skola som snarare betonar den modernistiska sidan, orgelrörelseaspekten om man så vill, av Alains musik än inordnar den i någon slags fransk tradition där arvet från tidigare mästare lyfts fram tydligare. Naturligtvis bidrar även orgelns klangliga profil till detta. Orgeln är byggd av den schweiziska firman Goll (54/III/P) och stod färdig 2007. Baserat på denna inspelning har den en välklingande och konkret klang som är omiskännligt nutida.

Marie-Claire Alain, tonsättarens syster, spelade så sent som för tiotalet år sedan även hon in broderns samtliga verk. Det som i mitt tycke gör dessa inspelningar särskilt intressanta är valet av instrument. Hon valde att spela in på olika franska instrument, alla med koppling till Jehan Alain. Bortsett från den tydligt fransk-romantiska klangen tillämpar hon också en mer levande frasering, vilket understundom gör musiken än mera levande än i Birkelands ibland lite väl avmystifierade tolkningar. Tydliga exempel på detta finner man i *Litanies* eller *Première Fantasia*.

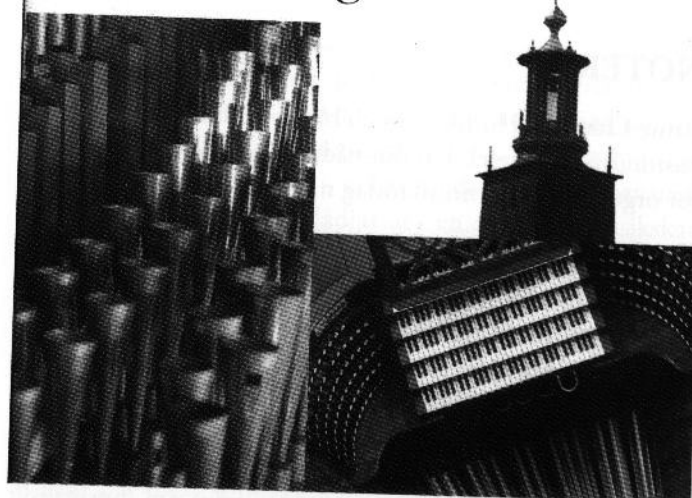
Samtidigt går det inte att komma ifrån att Birkeland har en oerhörd känsla för musikens arkitektur vilket lyfter fram andra aspekter av Jehan Alains musik. Personligen skulle jag inte vilja vara utan någon av inspelningarna eftersom de båda två, utifrån olika perspektiv, belyser olika aspekter.

Texthäftet är både väldisponerat och informativt. Birkelands verkskommentarer är korta och koncisa. Det är också en lysande idé att infoga flera tuschteckningar av Alain i texthäftet. Dessa vittnar om Jehan Alains stora talang även på bildkonstens område och påminner ännu en gång om den enorma begåvning som släcktes helt i onödan och alldeles för tidigt i juni 1940.

Gustaf Springer

The Stockholm City Hall organ. Anders Bondeman, Mats Ericson, Per-Ove Larsson, Per Thunarf, Ralph Gustafsson
Nosag CD 2180. www.nosag.se

The Stockholm City Hall Organ

Så finns den då äntligen på en dubbelCD, Nordens största orgel i Blå Hallen i Stockholms stadshus. Tack vare initiativ av Edward Vincents Orgelstiftelse kunde en kvintett av framstående organister med stockholmsanknytning - Anders Bondeman, Mats Ericson, Ralph Gustafsson, Per-Ove Larsson och Per Thunarf - göra inspelningar under våren 2010: Producent är orgelkännaren och tidigare musikproducenten vid Sveriges Radio Curt Carlsson.

Den europeiska traditionen med konsertorglar fick aldrig riktigt fotfäste i Norden och Blå Hallens Walckerorgel har alltid varit något av en solitär. Först många års brist på underhåll och sedan en olycklig ombyggnad 1969-73 höll på att tysta orgeln för gott. Men tack vare Mats Ericsons outtröttliga entusiasm blev den delvis spelbar på 1980-talet och genomgripande restaurerad 2007.

På 2 CD blandas välkänt och okänt: Klassiker som Jacques Nicolas Lemmens Famfare, Oskar Lindbergs Gammal fäbodpsalm, Charle Marie Widors Toccata (ur 5:e orgelsymfonin), Johann Sebastian Bachs Fantasi o fuga c-moll och Louis Vierns Carrillon de Westminster och sällan spelade verk som Gustaf Heinzes Fantasi, Erland von Kochs Lamento (till minnet av Estoniakatastrofens offer), Jean Langlais Arabesque och två av Sigfrid Karg-Elerts Sju bilder från Bodensjön. Men här finns också plats för musik av symfonisk karaktär: Joseph Jongens Sonata Eroica, Waldemar Åhléns Allegro festivo och Alfred Hollins Concert Overture. Allt förnämligt framfört av fem olika orgelinterpreter. DubbelCd:n sista stycke knyter an till Stadshuset genom Anders Bondemans mästerliga improvisation över Örjanslåten.